

TOVEERITAR

Amerikan suomalaisten työlläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 46.

TIISTAINA, MARRASK. 13 P. — TUESDAY, NOV. 13th, 1917.

1917 — Seitsemäs vuosik.

Naiset voittaneet äänioikeuden New Yorkin valtiossa

Nyt ovat New Yorkin vaalit menneet. Emme voi olla muuta kuin tyytyväisiä vaalien tuloksiin. Vaikkakin sosialistien majuri ehdokas joutui syrjään tällä kerralla oli hänen saamansa äänimäärä jo niin suuri, että siitä voi päätellä sosialistien saaneen ainaisen sijansa kaupungin poliitikassa. Sitten valittiin 5 lainlaattijakunnan jäsentä ja 11 valtuusmiehistä sosialistien listalta.

Mutta ennen kaikkea on tämän lehden lukijoille mielenkiintoista se, että naiset saivat äänioikeuden. Se on tosin vielä vähemmästä merkityksestä meille, sillä se oli porvarinaisten voitto. Mutta kyllä meidän sopii iloita tuosta heidän saavutuksestaan, sillä onhan meillä naisina niin paljon

yhteistä heidän kanssaan. New Yorkin naiset ovat taistelleet keuvan sitkeästi äänioikeutensa puolesta, mutta vastapuolne on ollut liian voimakas; sen olisi ollut niin monista eduista luopuminen ja siksi se on kunnostautunut äärimmäiseen vaalikeinotteluun ja se on pitänyt puolensa. Nykyinen tilanne on saattanut porvarimme ajattelemaan yhä enemmän ja he valteutuvat yhä laajemmalti. Kun naisen tunne-elämään on niin tuntuvasti sodankorin isketty, niin hän on herännyt yhä enemmän luomaan oman osanottonsa tärkeiden ulkopuoliseenkin elämään.

Tosin iloitsimme, että tuon äänioikeuden saamiseksi oli annassa suuri sosialistien antama äänimäärä, mutta meidän

voitto se ei ollut. Toivokaamme ja työskennelkäämme nyt siihen suuntaan, että jo lähitulevaisuudessa voisimme päästä käyttämään äänioikeuden oman luokkamme ja asiamme eduksi. Sosialistien äänimäärä kohosi New Yorkin valtiossa 500 prosentilla sitten viime vaalien. Iloitkaamme siitä nyt ja käyttäkäämme jokainen voimamme sen kohottamiseksi niin korkeaksi että se voi saattaa ohjat omiin käsiimme ja kukistaa vääriin maihin. Suuri on juopanykyisessä yhteiskunnassa porvarinaisten ja meidän välillä, vaikkakin he voivat monta hyvää asiaa äänioikeutensa kautta jo ajaa ja saavuttaa.

Kiireesti alkavatkin he toimimaan rauhan asian eteen, yleis-

sen kieltolain voimaansaattamiseksi, äitiysvakuutuksen eduksi ja muuta sellaista, mutta heidän toimintansa on oleellista ja rajoitettua niin kauvan kuin he yhtyvät käsi kädessä meidän kanssamme edistämään sukupuollemme kehitystä ja nousua toimintapiirinä koko maailma.

Vielä matkivat porvarinaiset noita Seattlessa kerran lausuttuja sanoja: Sosialismilla ei ole sijaa tässä maassa, ja selvään on, että he ovat meidän etujemme verivihollisia. Mutta meidän sopii iloita kumminkin heidän kanssansa ja tehdä voittoaamme itsemme ja ympäristömme ymmärtäväisiksi ja yhteiskunnalliseksi tekemiseksi ja sulaututtava nykypäivien tapahtumiin etnakkolunloisesti. — A. K.

Uusi lääkäri—nainen

Kirj. Dr. Joseph Yampolsky.
Sota on jatkuvasti tuottanut niin paljon kauhuja, että näyttää siltä kuin ei mitään hyötyä nykyiselle eikä tuleville sukupolville ole tuleva tämän onnettomuuden seurauksena. Miljoonien räjähdyskuulien jyrityssä, jotka joka päivä murskaavat tuhansia ihmisiä valtameren toisella puolen, näyttää hetkellisesti siltä kuin ei tästä pimeydestä koskaan valonpilkahdusta koitaisi. Yhtäkaikki, jo alussa, ja myöhemmin, sodan nopean edistyksen mukana, tuli välttämättömyys johtamaan niitä, jotka työnteolla auttoivat maailman sodan jatkumista. Miesten ja tarveainesten puute, ja vallitsevat korkeat hinnat eivät hallituksia aivan vähän huolestuttanut, joten pikaisesti apua etsittiin. Hallituksen virkailijoiden korviin soivat yhdeltä puolen kansan yleinen levottomuus johtuen elintarpeiden korkeista hinnoista ja toiselta puolen työvoiman vähyys, josta osaksi johtuivat korkeat hinnat.

Minusta tuntui siltä, että edistyksestä menneisyudessa, yhtä hyvin kuin tulevaisuudessakin, on aina, ja vastakin tullaan, keskusteltavaa monelta eri näkökannalta.

Se joka tulee näyttämään sadon näistä epänormaalioista, jotka sota on aikaan saanut, se on nainen, joka tulee kohoamaan korkeammalle tilalle teollisessa ja tieteellisessä maailmassa. Pölyä huomiota on annettu sille

seikalle, että naisia on astunut sellaisille teollisuusaloille, missä vasta äskettäin vaan oli miehiä, ja kuukausijulkaisujen sivuja on täytetty hämmästyttävillä kertomuksilla siitä kuinka sotarintamassa kaatuneiden miesten vaimot ja morsiamet työskentelevät ase- ja ampumavaratehtaisissa sekä muissa teollisuuslaitoksissa, mutta olemmeko antaneet rehellisen tunnustuksen todelliselle uuden sukupolven jatkajalle, nykyajan naiselle? Olemmeko antaneet oikean kuvan nykyajan todelliselle sankarittarelle, naisliikelle, joka ei suoranaisesti ole havaittavissa tässä muutoksessa menneenajan naisesta nykyajan naiseen — luokka joka ei suoranaisesti ole loihdittu esiin runsaasti kuvitetuilla sotasensatsioonijulkaisujen lehdillä?

Todellinen edistysaskel naisten asemassa nykypäivänä on naisten astuminen erilaisiin oppineisiin ja tieteellisiin professionaalisiiin toimiin, taipumus joka alkoi jo useita vuosia sitten, mutta on nyt soita tilanteen takia saanut voimakkaan sysäyksen. Edistys ennen yhtäyhyin kuin tulevaisuudessakin aina tulee olemaan suoranaisesti tarpeen synnyttämä. Tarve on tuonut naiset ampumavaratehtaisiin, lääkäripajoihin, konttoreihin; tarve on tehnyt välttämättömäksi sen, että naiset täyttävät ne monet paikat, jotka sotarintamaan menneiltä miehiltä on jäänyt tyhjiksi. Ja tarve, sodan aikaan saa-

missa olosuhteissa, joka on aiheuttanut lääkärien vähentymisen, on alkanut vaatia, että naiset täyttävät heidän paikkansa. Lääkärin toimi, jossa nykyajan nainen täyttää tärkeän osan, on hyvä esimerkki siitä suuremmoisesta edistyksestä mihin naiset ovat astuneet oppineissa ja tieteellisissä toimialoissa.

Merkillinen tosiasia on se, että Amerikan yliopistot, jotka ovat olleet kaukana jätessä Europan yliopistoista siinä suhteessa, että eivät ole tahtoneet ottaa naisia lääketieteenoppilainiksi, ovat nyt olleet pakotetut seuraamaan Europan yliopistojen esimerkkiä. Lukuunottamatta Cornellin, amerikalaiset yliopistot pitivät naiset älyllisesti ja luonteellisesti kelpaamattomina samoihin tehtäviin, mitä mieslääkärit täyttivät. Yleinen mielipide ja monilla lääketieteellisillä toimialoilla oltiin sitä mieltä, että nainen ei ole kelpoinen äänestämään ja ovat kykenemättömiä mihinkään vastuunalaiseen toimien. Luonnollinen runniöllinen heikkous, taipuvaisuus ajottaisiin epäsuvoillisyksiin, kykenemättömyys sovitaa itsensä sellaisiin tehtäviin, joita pidettiin "korkeampi-na velvollisuuksina," ja samalla pysyä uskollisina avioliittovalalleen "kunnioittaa, pelätä, totella ja rakastaa miestään" pidettiin kovin kauan ulottuvana. Se ulottui niin kauas, että se sulki naisilta pääsyn sellaisiin toimiin mitä pidettiin jalompina toimina.

Vaikkakin opetusjärjestelmä taiteissa ja tieteissä on ollut käytännössä jo vuosia, niin yhtäkaikki pidettiin melkein rikollisena asettaa uusi taso, koko vaa-

rallinen taso professionaalisille urille. Oliko kilpailun pelko tekijänä siinä, että katsottiin ne toimialat liian pyhäiksi naisille? Yhteiskunnallisen elämämme järjestys oli niin juurtunut miesten käsityksiin, että heidän elämäntekosomuksensa oli kokonaan erilainen esi-isien elämäntekosomuksesta. He eivät tahtoneet luopua yksioikeudestaan, jota he niin kauan olivat nauttineet. Sitte taloudelliset olosuhteet olivat vaikuttavana tekijänä, ja tätä järjestelmää seuraten, maksettiin naisille pieniä palkkoja ja heidän työnsä ei pidetty saman arvoisena kuin miesten työtä, josta maksettiin korkeampi hinta. "Vihreäselkä" aate meni niin pitkälle, että se ulettiin voimakkaampiin lakeihin, ja vaikkakin tulos oli materialistinen, niin kuitenkin se osottautui olevan todellinen moraalinen käsite naisen arvosta. Ei ole tarpeellista tässä mennä syvälle siveyskäsitteiden tutkimuksessa havaitaksemme sen seikan, että naiset, miesten opettamina, ovat usko-neet sen naiselle epämoraaliseksi, että antautua sellaiselle toimialalle kuin on lääkäriin toimi. Pelättiin, että se läheinen teisteusa tunteminen, joka luonnollisesti johtuisi miesten ja naisten toimimisesta yhdessä lääkäriin alalla vaikuttaisi valtion perusteitten (avioiiton) heikentymiseen.

Mutta olosuhteet ovat muuttuneet. Europan sota joka hävitti teollisuuden ja miehuuden Europpassa, joka on saattanut val-laukumouksen aikaan koko maailmassa, tuli monelle äkkiarvaamattomana kuin salamantelemaus. Miesten vähyys johti ravinnan puutteeseen, ja siitä syntyi muu-